

DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.4.11>

УДК 338.242.2:004.738.5

Вікторія Олександрівна КОЗУБ

к.е.н., доцент, професор кафедри, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0402-8508>

e-mail: Kozub.viktoria71@gmail.com

Сяосі ШИ

аспірант, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6982-3381>

e-mail: 2820201036@qq.com

Юрій Леонідович ОРЕЛ

к.держ.упр., доцент, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1419-9842>

e-mail: ukr2020da@ukr.net

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

У статті досліджено вплив цифрової економіки на формування інноваційного бізнес-середовища. Завдяки всебічному аналізу виявлено, що цифрова економіка є активним чинником інновацій у бізнес-середовищі. Сучасні цифрові технології надають можливість компаніям оптимізувати різноманітні процеси, підвищити продуктивність і застосовувати ідеї, що ґрунтуються на даних, тим самим сприяючи розвитку культури інновацій. Загалом цифрова економіка визначається як комплексне середовище, яке постійно розвивається, надає безліч можливостей та створює певні виклики.

Ключові слова: електронна комерція, оброблення даних, хмарні технології, цифровізація, інновації, блокчейн технології

ВСТУП

Останніми роками світова економіка стала об'єктом суттєвих перетворень, зумовлених швидким розвитком цифрових технологій. Ця трансформація, яку часто називають цифровою економікою, суттєво змінила традиційні моделі ведення бізнесу, надавши нові можливості й зумовивши певні виклики для організацій у різних секторах. Усвідомлення особливостей цифрової економіки та її впливу на стимулювання інновацій у бізнес-середовищі є надзвичайно важливим на сучасному висококонкурентному ринку. Тоді як бізнес прагне адаптуватися й розвиватися в цифрову епоху, важливо дослідити, як цифрова економіка впливає на створення, функціонування й розвиток інноваційних підприємств.

Поява цифрової економіки зумовила серйозні зміни в способах ведення бізнесу та конкуренції. Проте актуальною залишається проблема визначення специфічних механізмів та процесів, через які цифрова економіка сприяє формуванню інноваційного бізнес-середовища. Виникають ключові питання щодо викликів, з якими стикається бізнес у використанні потенціалу цифрової економіки для інновацій, а також стратегій, які організації можуть застосувати для ефективного застосування цифрових ресурсів. Відповіді на ці питання мають важливе значення для політичних діячів, бізнес-лідерів та дослідників, які прагнуть створити сприятливе середовище для інноваційного розвитку в цифрову епоху. З огляду на це наше дослідження спрямовано на аналіз впливу цифрової економіки на стимулювання інноваційної активності в бізнес-середовищі з метою надання практичних рекомендацій з підвищення конкурентоспроможності й стійкості підприємств в умовах швидкозмінного сучасного ринку.

За останні роки поширення цифрових технологій трансформувало різні аспекти світової економіки, створивши те, що прийнято називати цифровою економікою. Ця трансформація не лише вплинула на традиційні

бізнес-моделі, але й відіграла важливу роль у формуванні інноваційного бізнес-середовища.

Цифрова економіка охоплює економічну діяльність, яка базується на цифрових технологіях, зокрема електронну комерцію, цифрові платформи, аналітику даних та штучний інтелект. Одним із ключових аспектів цифрової економіки є її потенціал для сприяння інноваціям у бізнесі. Дослідження Л.Б. Боденчука [2, с. 11] та В.О. Ключковської [6, с. 93] доводять, що цифрові технології дають змогу компаніям швидше впроваджувати інновації, забезпечуючи доступ до величезних обсягів даних, полегшуючи співпрацю та зменшуючи витрати на експерименти. Наукова розвідка Н.Ю. Тимошенко [11, с. 86] підкреслює роль цифрових платформ у створенні нових способів формування та фіксації цінності, тим самим стимулюючи інновації в інноваційних системах.

Інноваційне бізнес-середовище характеризується здатністю організацій генерувати та впроваджувати нові ідеї, які створюють цінність для учасників. Цифрові технології відіграють надзвичайно важливу роль у формуванні такого середовища, забезпечуючи компаніям можливість впроваджувати гнучкі практики, відкриті інновації та використовувати новітні технології. Так, Г.С. Лопушняк [7, с. 13] справедливо наголошує на важливості цифрового лідерства у формуванні культури інновацій в організаціях. Н.В. Резнікова [9, с. 338] акцентує на ролі моделей відкритих інновацій у використанні зовнішніх знань та ресурсів.

Незважаючи на значний прогрес, досягнутий у розумінні взаємозв'язку між цифровою економікою та інноваційним бізнес-середовищем, є декілька нерозв'язаних питань, які потребують подальшого вивчення. На думку деяких дослідників, йдеться насамперед про вплив цифровізації на нерівність у доходах та скорочення кількості робочих місць [4, с. 31]. Крім того, роль регуляторних та політичних рамок у стимулю-

ванні інновацій у цифровій економіці залишається предметом постійних дискусій. Перспективним вбачається дослідження можливих етичних наслідків застосування цифрових технологій, зокрема проблем конфіденційності й алгоритмічних упереджень, в інноваційних процесах та результатах.

МЕТА роботи – дослідження впливу цифрової економіки на формування інноваційного бізнес-середовища.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

За допомогою методу аналізу вивчено різні складники цифрової економіки, зокрема її компоненти, тенденції та вплив на бізнес, а також дані з відповідних наукових джерел.

Застосування методу порівняння дало змогу зіставити різні моделі, концепції й конкретні дослідження, пов'язані з цифровою економікою та інноваційними бізнес-середовищами.

Метод синтезу уможливив об'єднання даних з різних джерел для формування комплексного розуміння того, як цифрова економіка створює інноваційне бізнес-середовище.

За допомогою абстрагування перетворено складні концепції та явища, пов'язані з цифровою економікою й інноваційним бізнес-середовищем, на узагальнювальні принципи або схеми.

РЕЗУЛЬТАТИ

Цифрова економіка – це комплексне поняття, яке охоплює і все більше перетворює сучасний діловий світ. Це поняття стосується всіх видів економічної діяльності, які базуються на цифрових технологіях та мережі Інтернет. Завдяки цим технологіям змінилися способи ведення бізнесу, розробки й пропозиції продуктів та послуг, а також методи взаємодії споживачів із компаніями. У цифровій економіці дані розглядаються як один з найцінніших ресурсів, а здатність збирати, аналізувати та використовувати їх має вирішальне значення для досягнення успіху компаній.

Однією з головних характеристик цифрової економіки є її гнучкість та швидкість. Технологічний прогрес зумовлює постійні зміни та інновації, що змушує компанії адаптуватися й безперервно розвиватися, щоб залишатися конкурентоздатними. Відповідно зазначені вище характеристики є провідними для компаній у цифровій економіці.

Іншою важливою ознакою є мережева взаємодія. Завдяки Інтернет й цифровим платформам компанії у всьому світі мають можливість об'єднуватися, що призводить до створення глобальної економіки, в якій компанії можуть вести бізнес будь-де й будь-коли. Цей зв'язок дає змогу отримати доступ до світових ринків і застосовувати нові бізнес-можливості [5, с. 64].

Ще однією важливою функцією є персоналізація. Застосовуючи аналіз даних і технології штучного інтелекту, можна створювати персоналізовані продукти й послуги, які відповідають індивідуальним потребам і вподобанням споживачів. Це надає можливість компаніям будувати більш міцні відносини зі своїми клієнтами й диференціювати свою пропозицію.

Технологічні та інформаційні аспекти теж відіграють значну роль у цифровій економіці. Хмарні обчислення, big data, штучний інтелект, Інтернет речей та

блокчейн – це лише декілька прикладів технологій, які є визначальними для цифрової економіки. Ці технології допомагають компаніям ефективно зберігати, обробляти й аналізувати дані, що уможливило прийняття обґрунтованих бізнес-рішень [1, с. 106].

Іншим важливим аспектом є електронні платформи. Такі платформи, як Amazon, Google і Facebook, змінюють способи ведення бізнесу, забезпечуючи інфраструктуру й послуги, які дають змогу компаніям виходити на ринок і взаємодіяти з клієнтами швидко та ефективно з найменшими витратами.

Конфіденційність і безпека даних є важливими аспектами цифрової економіки. Зі збільшенням обсягу персональних даних, що збираються в Інтернет, дуже важливо, щоб організації впроваджували надійні заходи безпеки для захисту конфіденційності своїх клієнтів і себе від кібератак. Докладніше про особливості цифрової економіки в табл. 1.

Взаємозв'язок між цифровою економікою та інноваційним бізнес-середовищем відіграє важливу роль у сучасній економічній динаміці. Цифрові технології мають важливе значення для стимулювання інновацій у компаніях та організаціях по всьому світу, надаючи їм можливість працювати більш ефективно, розробляти нові продукти й послуги та трансформувати свої бізнес-моделі.

Одним з головних аспектів є значення цифрових технологій у стимулюванні інновацій. За допомогою таких технологій, як штучний інтелект, аналітика big data, хмарні обчислення та Інтернет речей, компанії можуть ефективно застосовувати дані для отримання інсайтів та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Ці технології дають змогу компаніям повністю автоматизувати й оптимізувати свої бізнес-процеси, що призводить до підвищення ефективності та продуктивності.

Цифрова трансформація суттєво впливає на бізнес-процеси та моделі. Традиційні бізнес-моделі все більше замінюються цифровими, що базуються на застосуванні даних і цифрових платформ. Компанії змушені адаптувати й трансформувати свої бізнес-моделі, щоб залишатися конкурентоздатними та задовольняти збільшені потреби клієнтів. Це може передбачати впровадження нових каналів збуту, розроблення цифрових продуктів і послуг або реорганізацію традиційних бізнес-процесів [8].

Іншим важливим аспектом є поява екосистеми для інноваційного розвитку під впливом цифрової економіки. Об'єднання компаній, стартапів, дослідницьких установ та інших учасників створює сприятливе гнучке середовище, яке сприяє співпраці, обміну ідеями й ресурсами. Цифрові платформи відіграють важливу роль у створенні цієї системи, адже вони полегшують взаємодію та покращують доступ до ресурсів і технологій.

Сучасна цифрова економіка зумовлює як появу викликів перед компаніями, так і надає певні можливості, які виникають в умовах глобалізації й посиленої конкуренції (табл. 2). Перед компаніями постало завдання конкурувати на глобальному ринку, де цифрові технології стрімко змінюють діловий світ.

Сьогодні конкуренція в цифровій економіці є більш інтенсивною та активною, ніж раніше. Компаніям доводиться змагатися не лише з місцевими конкурентами,

Таблиця 1 – **Особливості цифрової економіки та їх основні характеристики** (складено авторами на основі [3])

Особливості цифрової економіки	Їх характеристика
Зв'язок	Цифрова економіка залежить від наявності широкої мережі зв'язку, зокрема широкосмугового Інтернету й мобільних мереж, що забезпечує безперешкодний доступ до інформації.
Дані	Цифрова економіка охоплює збір, зберігання, аналіз і використання величезних обсягів інформації для прийняття рішень та інновацій.
Інновації	Безперервні інновації є ключовим фактором цифрової економіки, що стимулює розвиток нових технологій, продуктів і послуг для задоволення мінливих потреб споживачів і ринкових тенденцій.
Автоматизація	Автоматизація процесів і завдань за допомогою таких технологій, як штучний інтелект і робототехніка, підвищує ефективність і продуктивність цифрової економіки.
Персоналізація	Персоналізований досвід, пристосований до індивідуальних потреб та поведінки, є основним елементом бізнесу в цифровій економіці, що підвищує рівень задоволеності й залученості клієнтів.
Електронна комерція	Платформи електронної комерції полегшують купівлю та продаж товарів і послуг онлайн, забезпечуючи глобальне охоплення й доступність, трансформуючи традиційні моделі роздрібної торгівлі.
Економіка платформ	Бізнес-моделі на основі платформ об'єднують виробників і споживачів, використовуючи мережеві ефекти, уможлиблюючи пірингові транзакції та сприяючи співпраці й інноваціям.
Цифрові платежі	Цифрові платіжні системи забезпечують безпечні та зручні транзакції, зменшуючи залежність від готівки й сприяючи безперешкодному здійсненню фінансових операцій через кордони.
Кібербезпека	Заходи з кібербезпеки мають вирішальне значення для захисту цифрових активів, включаючи дані, інфраструктуру й системи, а також для захисту від таких кіберзагроз, як хакерство й витік даних.
Регуляторна база	Належна регуляторна база має важливе значення для розв'язання таких питань, як конфіденційність даних, права інтелектуальної власності й конкуренція, забезпечуючи чесну та етичну практику в цифровій економіці.

Таблиця 2 – **Можливості та виклики цифрової економіки для бізнесу** (складено авторами на основі [14])

Виклики	Можливості
Швидкі технологічні зміни	Доступ до міжнародних ринків
Загрози кібербезпеці	Скорочення витрат і підвищення ефективності
Занепокоєння стосовно конфіденційності даних	Посилення рівня заохочення клієнтів
Відсутність навичок ухвалення рішень на основі даних	Дотримання регуляторних норм перешкоджає інноваціям та впровадженню змін
Цифровий розрив	Масштабованість та потенціал зростання
Інвестиції в інфраструктуру	Гнучкі бізнес-моделі
Насиченість ринку	Розширення асортименту продукції
Збереження конкурентних переваг	Покращене розуміння клієнтів
Витрати на цифрову трансформацію	Розширені канали комунікації

але й з глобальними гігантами та новими стартапами з усього світу. Це вимагає постійної адаптивності й готовності до інновацій, щоб відрізнитися від конкурентів і отримувати сталу конкурентну перевагу.

Іншим ключовим аспектом є зміни в поведінці споживачів та їхніх вимогах до продуктів і послуг. Сьогодні споживачі краще поінформовані, більш об'єднані та вимогливі, ніж раніше. Вони очікують індивідуального підходу, безперешкодної взаємодії й високоякісних продуктів. Компанії мають бути здатними реагувати на ці мінливі потреби та очікування, розробляючи інноваційні рішення й постійно вдосконалюючи свої пропозиції [12, с. 108].

Цифровізація зумовила й появу нових ризиків, які компаніям необхідно враховувати. До них належать: ризики кібербезпеки, проблеми захисту даних і загроза збитків від нових технологій або конкурентів. З огляду на це ефективне управління цифровими технологіями має важливе значення для мінімізації цих ризиків і забезпечення безпеки й збереження даних компанії.

Попри ці виклики, цифрова економіка пропонує численні можливості для компаній. Здатність працювати на глобальних ринках і взаємодіяти з клієнтами у всьому світі відкриває нові можливості для зростання та ведення бізнесу. Застосовуючи цифрові технології, компанії можуть підвищити свою ефективність, зменшити витрати й оптимізувати бізнес-процеси.

Застосування цифрових бізнес-практик для створення інноваційного бізнес-середовища довело свою успішність для багатьох компаній. Численні приклади ілюструють, як компанії оптимізують свої бізнес-процеси, розробляють нові продукти й послуги та отримують конкурентні переваги завдяки цілеспрямованому застосуванню цифрових технологій.

Одним з яскравих прикладів є компанія Amazon, яка активно застосовує такі цифрові технології, як аналіз даних, штучний інтелект і машинне навчання, щоб створювати персоналізовані рекомендації, оптимізувати ланцюги постачання і прогнозувати потреби клієнтів. Завдяки постійним інноваціям Amazon безперервно розширює свою бізнес-модель і стала однією з найбільших і найуспішніших компаній у світі [10, с. 37].

Інший приклад – Netflix, який застосовує аналіз big data й алгоритми персоналізованих рекомендацій для адаптації свого контенту до індивідуальних уподобань користувачів. Ця стратегія дозволила Netflix забезпечити своїм клієнтам винятковий і привабливий користувацький досвід та зарекомендувати себе як провідного постачальника потокових сервісів.

Стратегія інтеграції цифрових інструментів у бізнес-процеси відрізняється залежно від конкретних потреб і цілей організації. Важливою стратегією є розроблення комплексної цифрової концепції, яка враховує бізнес-цілі організації та встановлює чіткі орієнтири для ін-

теграції цифрових технологій. Це може бути впровадження нових програмних рішень, автоматизація процесів або розроблення спеціальних цифрових платформ [13, с. 101].

Ще одна стратегія полягає в підготовці й навчанні працівників для забезпечення наявності в них необхідних навичок і знань стосовно застосування цифрових технологій. Цього можна досягти за допомогою внутрішнього й зовнішнього навчання або співпраці із зовнішніми консультантами та експертами.

Рекомендації для компаній з впровадження цифрових рішень передбачають визначення конкретних сценаріїв використання й бізнес-вимог, вибір відповідних технологій та постачальників, а також постійну оцінку й адаптацію цифрової стратегії. Для збереження конкурентоспроможності й забезпечення тривалого успіху важливо бути гнучкими й швидко адаптуватися до нових розробок і змін.

ВИСНОВКИ

Здійснене нами дослідження дозволило дійти висновків, згідно з якими під цифровою економікою треба розуміти комплексне середовище, яке постійно розвивається й пропонує безліч нових можливостей, але водночас зумовлює й появу низки викликів. Компанії, які здатні адаптуватися до змін, застосовуючи мож-

ливості цифрових технологій, зможуть досягти прогресу й отримати конкурентну перевагу.

Водночас для того, щоб повністю скористатися можливостями цифрової економіки, компаніям потрібно розробити чітку цифрову стратегію та інвестувати у відповідні технології й персонал. Це потребує перегляду корпоративної культури й лідерства, а також готовності до постійного навчання та адаптації.

Грунтовний аналіз сучасних тенденцій свідчить про те, що цифрові технології відіграють трансформаційну роль для стимулювання інновацій у бізнесі. Результати дослідження свідчать про важливість застосування цифрових інструментів і стратегій для адаптації до змін ринкового середовища та використання нових можливостей.

Водночас у дослідженні наголошується на необхідності для політичних діячів та бізнес-лідерів визначати пріоритети цифрової компетентності й розвитку інфраструктури, щоб повністю використовувати потенціал цифрової економіки для сприяння інноваціям. Інтегруючи цифрові технології в бізнес-практики, організації можуть підвищити свою конкурентоспроможність, гнучкість і здатність стимулювати значні зміни у відповідних галузях.

Список використаних джерел

1. Білозубенко С.В., Гордницький Р.О. Цифрова економіка як середовище розвитку інноваційної діяльності малих підприємств. *Проблеми економіки*. 2021. № 2. С. 103–110. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-2-103-110>
2. Боденчук Л.Б., Ліганенко І.В. Малий і середній бізнес та цифрові платформи: можливості та загрози. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2021. № 1(7). С. 4–13. URL: <https://doi.org/10.32750/2021-0101>
3. Даньків В.В. Вплив електронної комерції на ринок праці в контексті розвитку цифрової економіки. *Академічні візії*. 2022. № 8-9. С. 39–47. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6859604>
4. Дзямулич М., Стащук О., Шматковська Т., Гаряга Л. Трансформація бізнесу в умовах інформаційно-мережевої економіки. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 4 (36). С. 26–33. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-04-26-33>
5. Диха М.В. Причини інвестиційного шахрайства і пропозиції щодо його унеможливлення. *Економіка України*. 2023. № 7(740). С. 57–71. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.07.057>
6. Ключковська В.О., Ключковський О.В., Трегубов О.С. Макроекономічні аспекти відновлення функціонування малого та середнього бізнесу в контексті повноцінної відбудови національної економіки України. *Економіка і організація управління*. 2023. № 49. С. 89–98. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2023.1.9>
7. Лопушняк Г.С., Милиняк Р.В. Вплив цифрових технологій на формування компетенцій управлінського персоналу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 24. С. 10–16. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.24.10>
8. Мельниченко С.Г. Аналіз стратегічного менеджменту та його вплив на успішність організацій. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 3. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/1916>
9. Резнікова Н.Б., Шлапак А.В., Іващенко О.А. Від промислових екосистем до екосистем цифрової економіки: нові бізнес-моделі і моделі конкуренції в умовах діджиталізації міжнародної торгівлі товарами і послугами. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2023. № 2(316). С. 332–340. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-316-2-52>
10. Теплюк М.А. Тренди інноваційного розвитку підприємництва малого бізнесу в умовах цифрової економіки. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2021. № 3. С. 35–39. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-294-3-5>
11. Тимошенко Н.Ю., Мелех Н.В. Глобальні причини та сучасні тенденції розвитку цифрових інновацій в Україні та світі. *Приазовський економічний вісник*. 2019. №6(17). С. 84–89. URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-6-16>
12. Шкурупій О., Дайнека Т., Загребельна І., Дивнич О. Зміни міжнародного бізнес-середовища та інноваційно-інвестиційної поведінки компаній в умовах пандемічної кризи. *Економічний аналіз*. 2022. № 32(1). С. 102–114. URL: <https://doi.org/10.35774/econ2022.01.102>
13. Bannikov V. Risk management methodology through the prism of social management macro-factors. *Black Sea Economic Studies*. 2022. № 76 (22). pp. 99–103. URL: <https://doi.org/10.32782/bses.76-13>
14. Lutsiv R., Moroz E., Orel Y., Tsyplitska O. Analysis of smart economy development mechanisms and strategies: identification of trends and future forecast. *Futurity Economics Law*. 2023. № 3(2). pp. 114–132. URL: <https://doi.org/10.57125/FEL.2023.06.25.08>

References

1. Bilozubenko S. V., Gorodnitsky R. O. Digital economy as an environment for the development of innovative activities of small enterprises. *Problems of Economics*. 2021. № 2. pp. 103–110. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-2-103-110> (in Ukrainian).
2. Bodenchuk L.B., Lihaneiko I.V. Small and medium-sized businesses and digital platforms: opportunities and threats. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*. 2021. № 1(7). pp. 4–13. URL: <https://doi.org/10.32750/2021-0101> (in Ukrainian).
3. Dankiv V.V. Influence of electronic commerce on the labor market in the context of digital economy development. *Academic visions*.

2022. № 8–9. pp. 39–47. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6859604> (in Ukrainian).

4. Dziamulych M., Stashchuk O., Shmatkovska T., Hariaha L. Business transformation in the conditions of information-network economy. *Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2023. № 4(36). pp. 26–33. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-04-26-33> (in Ukrainian).

5. Dykha M.V. Reasons for investment fraud and proposals for its prevention. *Economy of Ukraine*. 2023. № 7(740). pp. 57–71. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.07.057> (in Ukrainian).

6. Klochkovska V.O., Klochkovskyi O.V., Trehubov O.S. Macroeconomic aspects of restoring the functioning of small and medium-sized businesses in the context of post-war reconstruction of the national economy of Ukraine. *Economics and management organization*. 2023. № 49. pp. 89–98. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2023.1.9> (in Ukrainian).

7. Lopushniak H.S., Mylianyk R.V. Impact of digital technologies on the formation of managerial personnel competencies. *Investments: practice and experience*. 2019. № 24. pp. 10–16. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2019.24.10> (in Ukrainian).

8. Melnychenko S.H. Analysis of strategic management and its impact on organizational performance. *Achievements of Economics: Perspectives and Innovations*. 2024. № 3. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/19/16> (in Ukrainian).

9. Reznikova N.V., Shlapak A.V., Ivashchenko O.A. From industrial ecosystems to digital economy ecosystems: new business models and competition models in the conditions of digitization of international trade in goods and services. *Bulletin of Khmelnytskyi National University. Series: Economic Sciences*. 2023. № 2(316). pp. 332–340. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-316-2-52> (in Ukrainian).

10. Tepluk M. A. Trends of innovative development of small business entrepreneurship in the conditions of digital economy. *Bulletin of Khmelnytskyi National University. Series: Economic Sciences*. 2021. № 3. pp. 35–39. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-294-3-5> (in Ukrainian).

11. Tymoshenko N.Y., Melekh N.V. Global reasons and modern trends of digital innovations development in Ukraine and the world. *Pryazovskyi Economic Bulletin*. 2019. № 6(17). pp. 84–89. URL: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-6-16> (in Ukrainian).

12. Shkurupii O., Daineka T., Zahrebelna I., Dyvnych O. Changes in the international business environment and innovation-investment behavior of companies in the conditions of the pandemic crisis. *Economic Analysis*. 2022. № 32(1). pp. 102–114. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2022.01.102> (in Ukrainian).

13. Bannikov V. Risk management methodology through the prism of social management macro-factors. *Black Sea Economic Studies*. 2022. № 76 (22). pp. 99–103. URL: <https://doi.org/10.32782/bses.76-13>

14. Lutsiv R., Moroz E., Orel Y., Tsyplitska O. Analysis of smart economy development mechanisms and strategies: identification of trends and future forecast. *Futurity Economics Law*. 2023. № 3(2). pp. 114–132. URL: <https://doi.org/10.57125/FEL.2023.06.25.08>

Viktoriia KOZUB

PhD in Economics, Associate Professor, Professor of department, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0402-8508>

e-mail: Kozub.viktoria71@gmail.com

Xiaoxi SHI

postgraduate student, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-6982-3381>

e-mail: 2820201036@qq.com

Yurii OREL

PhD in Public Administration, Associate Professor, V.N. Karazin Kharkiv National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1419-9842>

e-mail: ukr2020da@ukr.net

DIGITAL ECONOMY AND ITS ROLE IN SHAPING AN INNOVATIVE BUSINESS ENVIRONMENT

Introduction. The digital economy has revolutionized the functioning of businesses, transforming traditional models into innovative ecosystems based on technology. This paper explores the profound role of the digital economy in shaping the modern business environment, with a focus on its implications for fostering innovation.

The purpose of the paper is to examine how the digital economy influences the formation of an innovative business environment. By analyzing the key components of the digital economy and their interaction with business practice, the study examines the mechanisms through which digitization promotes innovation.

Results. A comprehensive analysis revealed that the digital economy serves as an active driver of innovation in the business environment. Digital technologies enable companies to optimize processes, increase productivity, and leverage data-driven ideas, thereby fostering a culture of innovation. Moreover, the nature of interaction in the digital economy encourages collaboration and knowledge exchange, further stimulating innovation across various sectors.

Conclusions. Overall, the digital economy is a complex environment that is constantly evolving and offers numerous opportunities and challenges. Companies that can adapt to changing requirements and harness the potential of digital technologies will be able to achieve progress and gain a competitive advantage.

The conclusions drawn from this research highlight the importance of implementing digitization to stimulate innovation in modern businesses. Companies that effectively utilize digital technologies have better opportunities to adapt to the changing dynamics of the market, capitalize on new opportunities, and maintain a competitive edge. However, transitioning to the digital economy also presents challenges, such as cybersecurity risks and digital divides, which need to be addressed for the full realization of innovation potential. Future scientific inquiries could focus on studying specific aspects of the digital economy, such as the impact of artificial intelligence and blockchain technology on innovation. Comparative studies across different industries and regions could provide valuable insights into variations in the intensity of innovation driven by digital technologies.

Keywords: e-commerce, data processing, cloud technologies, digitization, blockchain technologies